

strani ste ti državi napadeni! Z nadčloveško hrabrostjo, z neprimernim junaštvom se borijo naša hrabra krđela proti sovražnikom, ki po številu nadkriljujejo naši zavezni armadi šest-ali še večkrat, toda ne dosežejo nas, še manje pa nas prekorsijo glede junaštva in vztrajnosti. Prileten mož sem že. Ni mi dano se osebnoudeležiti bojev za obrambo naše domovine, imam pa v vrstah naših junakov dva sinova, ki se s svojimi tovariši hrabro bijeta za našo pravičnou stvar.

Zavidam Vas, ljubi mi mladeniči, za čast in priložnost, se izkazati ob pravem času kot vredne sinove tistih očetov in pradedov, o kojih slavniñh činih pod očetom Radecky jem pripovedujejo povesti vseh odlikovanih narodov.

Veseli me, da mi je dana priložnost, Vas danes tukaj pozdraviti ter biti priča Vaše slovesne zapestbe zvestobe presvitlemu cesarju in naši skupni četunjav.

Prepričan sem, da svojo prisego niste storili samo s povzdigom trojih prstov svojih desnic, temuč da so se vzdignila tudi Vaša, z mladeniško navdšenostjo napolnjena srca gor k prestolu našega preljubljenega vladarja, cesarja in kralja Franca Jožefa. S svojim pristopom k tej domoljubni napravi ste pokazali, da imate tudi Vi kot mladi fantje srce na pravem mestu, na kojem v sedanjih časih za kaj družega ni prostora kakor — neomajana udanost našemu prevzvišenemu vladarju in iskrena ljubezen do naše mile domovine. Bodite vredni tovariši onih rojakov, ki se že čez pol leta borijo s takim junaštvom, kacega svetovna zgodovina doslej še ni imela zabelježenega.

Pozdravljam Vas vrli mladeniči še enkrat, zahvalim se Vam za Vašo odločnost in pričakujem, da se bodete izkazali kot vredne sinove svoje domovine in našega skupnega očeta, presvitlega cesarja Franca Jožefa, na kojega Vam zakličem trikratni Živijo! Živijo! Živijo!

Slike iz bojišča.

Vsakemu ni dana prilika izvršiti čeznatorne junaške čine, toda junak je vendar vsak mož v III. koru. Tako je nekoč našel nek prostak 87. pešpolka lep škeden in v njem obilo mehkega sena, ki je utrujenega vojaka kaj prijazno vabilo k sladkemu odpočitku. Mišljeno, storjeno in že je infanterist ležal na mehkem ležišču. Ko se pa vzbudi in pred vrata stopi, da bi za svojimi tovariši pogledal, kar ostrmi. Teh ni bilo videti nikjer, a v oddaljenosti kakih petdeset korakov stalo je sedmero Rusov. Le nekaj trenutkov je bil naš vrli rojak v zadregi, nato koj skoči nazaj v škedenj po svojo puško, stopi žnjo spred pred vrata nameri in na vso grlo zakliče: „Roke kvišku!“ Sedmero kosmatih Rusov pa se mu je — udalo. Nato jih žene pred seboj k svojemu oddelku ter se zglesi. Posledica je bila: kazen zaradi nepravočasnega spanja in srebrna svetinja II. razreda kot plačilo za izkazano srčnost.

Eden proti šesterim.

Nek ulan stoji čisto sam na straži, konja pa ima v vrtu zaprtega. Imel je samo še pet patronov. Sedaj prihaja ruska kozmaška patrolja šesterih mož. Mirno stoji in strelja, stoječ seveda. Vstrelje prvega raz konja, drugega, tretjega in četrtga. Ruska možiceljna pa zapazita, da je le eden sam nasprotnik pred njima in ga torej hočeta atakirati. S zadnjo kroglo vstrelji nemu teč dveh konja, da se zvrne na svojega jezdeca, drugega Rusa pa s sabljo prebode: Ko se prvi izpod konja izkobaca in nad ulanca gre

ki je bil še le novinec ali rekrut, sprejme ga ta z besedami: „Ker nimam več patronov, Te bom pa prebodel!“ Rečeno, storjeno. Mož je bil nato takoj za podčastnika (šarža) povišan in v odlikovanje priporočen.

Gnječa sovražnikov.

Nek Nemški časnik piše: Bilo je kmalu po bitki pri Tannenbergu, ko je moralo pri transportu ruskih ujetnikov več oficirjev se spraviti v voz za živino. Pritožili so se pri transportu poveljujočemu pruskemu oficirju. Ta pa jim odgovori: „Ja, gospodje, morate že oprostiti, za tako gnječo pač nismo bili pripravljeni.“

Jezdec brez glave.

Nek kavalerist, ki je bil v bitki pri Krasniku ranjen, pripovedoval je pozneje v bolnišnici sledeč dogodek: „Vse bodem sčasoma pozabil kar sem v vojski doživel, toda nekaj vidim vemer pred seboj: kozak jaha v diru (Galopp) proti meni, ko držim sabljo v roki. Urno zamahnem in ga vsekam za tilnik. Mahljaj je bil krepak, sablja mu je gladko odsekala glavo, ki je skotala tje po zemlji. Pa to v vojski ni nič posebnega. Pa mislite si: „Jezdec brez glave je še za dobrih 20 korakov naprej jahal! Še sedaj ga vidim jahati pred seboj... na malem konjičku, toda brez glave... Mislim, da je trpelo večno dolgo. Ko je konjiček skočil v majhen jarek, padel še le je kozak brez glave na tla.“

Z otročjega bojišča.

V nekem mestu so se hoteli igrati dečki „vojsko“ ter se prepirali, kateri naj bo Srb, kateri Avstrije, kateri Nemeč, kateri Rus. Vsi so že razdeljeni, samo Rus nobeden noče biti. Sedaj pa pokaže eden s prstom na drugega in mu reče: „Ti moraš biti Rus, ker si že nekđaj uši imel!“

Kako stoji s svetovno vojsko?

Kdor bi še danes trdil, da utegne sedanja svetovna vojska trajati še dve ali tri leta, o njem bi pač smeli reči, da ne zna presojati dogodkov in da ne ume vseh naporov tripelentente. Neverjetno je, da bi tripelententa vzdržala sploh čez poletje v vojski.

V Rusiji ni denarja, Anglija pa ne mara posojati denarja, če nima pokritja; enako izčrpane so v Rusiji in na Francoskem vojaške sile. Kaj pa utegnejo prinesiti sedanje pomorske operacije pred Dardanelami, dalje, kaj bodo rekle neutralne države, če Anglija ne neha ovirati pomorske trgovine neutralnih držav, o tem še ni padla odločitev. V Aziji se hočejo polastiti vpljiva Japonci na škodo Anglije, Francije in Rusije. Na Poljskem in na Francoskem započeta ofenziva, toda obe ofenzivi brez vsakorsnega uspeha; da, pri Mazurskih jezerih se je Rusom pripetil celo velik poraz, s katerim je bilo takorekoč uničeno desno krilo ruske armade; in tudi levo krilo ni imelo sreče; umakniti se je moralo do Dnjestra in Stanislava.

Trozveza je skovala nov načrt. Ali morda ne trozveza, nego samo Anglija in Francija sta poskusili prodrati skozi Dardanele v Carigrad. Ruski politikarji so trdili, da jim je Carigrad že objubljen, toda sedaj izvemo, da Rusija ni mogla dobiti od Anglije glede Carigrada in Dardanel nobene obvezne izjave in tudi pred Dardanelami srečamo samo angleške in francoske bojne ladje. Zdi se, kakor da bi hoteli Angleži in Francozi prehiteti Rusijo, da ne zasede Carigrada in Bospora ter Dardanel.

slučajih gre svetovati, da se brezspanost prežene s „Feller-jevim fluidom“ iz rastlinskih esenc. Iz lastne izkušnje ga zamoremo najtopleje priporočati, ker učinkuje pomirjevalno, okrepevalno, hladilno, trdi živce, prežene glavobol in migreno, napravi nam mirno in enakomerno spanje in se je tudi v mnogoterih slučajih obnesel kot zanesljivo domače zdravilo.

To je razvidno iz razsodb zdravnikov, med kojimi n. pr. dr. M. David, mestni zdravnik v Sienawi pri Jaroslavu piše, da Feller-jev fluid s znamko „Elsa-Fluid“ najtopleje priporoča. Gospod dr. Neugebauer na Dunaju, VIII, Laudongasse 42 piše, da je s Feller-jevim „Elsa-fluidom“

Akcija proti Dardanelam se je pričela z velikim krikom. Poročila so pravila, da je angleško-francosko brodovje prodrlo že do Marmarskega morja ter da je izkrcano francosko in angleško vojaštvo na evropski in na azijski strani. Vse te vesti so pa bile izmišljene. Prodirajoče vojni brodovje ni imelo uspeha, pač pa je bilo šest bojnih ladij težko poškodovanih in čete, ki so jih Francozi in Angleži izkrcali, so se morale zopet umakniti na ladje ali pa so bile polovljene.

Vprašanje Dardanel pa ni samo vprašanje napadanja in obrambe, marveč je gospodarsko-politično vprašanje, ki ga reši diplomacija vojskujočih in nevtralnih držav že v bodočih dneh. Napetost je dospela do skrajnosti. Mora torej priti odločitev ali pa — umik tripelentente.

* * *

V Karpatih se silni boji nepretrgoma nadaljujejo kljub mrazu 15 stopinj pod ničlo ter kljub precej visokemu snegu. Zlasti na srednjih Karpatih se Rusi obupno trudijo, da bi zopet osvojili izgubljene pozicije. Toda doslej niso imeli uspehov in se bodo morali zadovoljiti z neuspehom, kakor so se pred dnevi ob prelazu Dakla, kjer so sedaj le še nezatne praske.

V izhodni Galiciji ne trajajo več boji. Po grozovitih bojih prejšnjega tedna okolo Stanislava in ob Dnjestru je zavladal mir. Avstrijske čete imajo v posesti zasedeno ozemlje severno od Pruta. V severno-izhodni Bukovini na oni strani reke Prut se vrše le manjše praske prednjih straž.

Na južnem Poljskem so se vršili že več tednov večinoma le artilerijski boji, šele zadnje dni je jela zopet nastopati pehota. Rusi so pričeli na najbližje postojanke ofenzivo. Na južnopoljskem bojišču si stojita obe vojski v razdalji po 150 do 1500 korakov nasproti.

Na severnem in srednjem Poljskem se vrše tudi neprestano boji, zlasti severo-zahodno od Varšave, kjer skušajo Rusi nemške oddelke obkoliti. Trdi boji so bili južno od Augustova, pri Lomži, zahodno od Pržasnja in izhodno od Plocka. Rusi so tudi pri Ravi napadali brezuspešno. Na srednjem Poljskem so se vršili boji ob Visli.

* * *

Na zahodnem bojišču so pričeli Francozi že sredi meseca februarja v Šampanji energično ofenzivo ter so hoteli prodrati nemško bojno črto med Reimsom in Argonskim lesom. Ogenj je bil tako hud, da so oddali večkrat v 24 urah po 100 000 topovskih strelcov. V teh bojih, ki so se končali brez zaželenega uspeha so izgubili Francozi okoli 45.000 mož. Boji v Vogezih še niso končani. Med rekama Sein in Somme so se vršili le artilerijski boji.

Pa tudi na Flanderskem so poskusili Francozi svojo srečo z napadom, in sicer južno od Yperna.

Reims obstreljujejo Nemci že nad 160 dni skoro nepretrgoma in so uničili velik del mesta.

Blokada Anglije traja dalje. Poročila pravijo, da je bilo v dveh mesecih potopljenih okoli 50 angleških in francoskih ladij. Tudi dva nemška podmorska čolna sta bila vničena.

Dobri nasledki vojske gledé organizacije.

Star rimljanski pregovor pravi: „Inter arma silent musae,“ po slovenskem: med bojem počivajo muze, počiva umetnost, miruje znanost, govori le meč.

ozdravil nekega 33-letnega moža, ki je trpel na klerozi arterij (odvodnih žil).

Priporočamo našim čitateljem to oživljajoče domače sredstvo, da si ga oskrbite, kar je lahko mogoče, ker stane 12 steklenic poštnine prosto samo 6 kron.

Obenem priporočamo našim čitateljem preizkušene, lahko čistilne, kri oživljajoče rabarbara kroglice z znamko „Elsa-Pillen“, 6 škatljic za 4 krome in 40 vin., poštnine prosto. Naročiti se mora oboje pri lekarnarju: E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg šte. 241 (Hrvatsko).

— — — glir.

Noči brez spanja.

Najboljše okrepičilo za človeka je spanje. Kot novoprerojen, ojačen in delazmožen se vzbudi po okrepičalnem spanju. Kako pa je tisti utrujen in brez vseh moči, ki se vzdigne iz svojega ležišča, na kojem je vso noč prebdel. Da človek ne najde primerne nočnega počitka, je vzrok v tem, ker mu pretekava kri, je dotičnik nervozen vsled prevelikih naporov itd. ali pa trpi na reumatizmu, gihtične in nevralgične bolečine, bolečine v zobeh, v grlu ali v glavi, in vseh teh

Tako so rekli stari Rimljani in to velja še današnji dan.

Zopet smo v bojnem vrtincu, ki je objel ves svet in s starimi bi morali tudi mi danes reči, da so muze popolnoma utihnila.

Toda zdi se nam, da potrebuje ta rek starih dopolnila. Vojska, pogledana iz kulturnega stališča, je nekaj studenec novih idej in novih naziranj. Vojska ne rodi samo zgodovinarju mnogo gradiva, da opiše zunanjo sliko bojev, in njih potek in sklep miru, vojska rodi vsakemu kulturnemu delavcu premnogo snovi, da iz nje črpa desetletja in stoletja, ko sodeluje pri razvoju in napredku kulture.

Kakor preustvarja vojska posameznega človeka, posebno onega, ki je okusil življenje v strelskem jarku, tako preustvarja cel narod, pre-nareja celo kulturo.

Kako vpliva vojska na posameznika?

Bolj kot vsak dogodek, vsaka nesreča mirnega časa budi vojska v vsakem posamezniku sočutje do brata. Sebičnost se taja, ljubezen do bližnjega raste in se utrjuje. Dnevna poročila o darovih ljubezni nam to živo izpričujejo. Ako pa še pregledamo vrsto darovalcev, ne samo vrste nabiralcev, vidimo, da cvete sočutje do trpečega brata, usmiljenje in ljubezen ravno v nižjih vrstah naše družbe, ravno na temeljih naše družabne organizacije.

In v prid pride zopet tistemu, ki je temelj naše vojaške organizacije: našemu vojaku-prostaku.

Bolj kot vsak dogodek v mirnem času kaže vojska slabost posameznika nasproti organizirani celoti, oziroma moč disciplinirane organizacije. Posamezni poedinec ne pomeni nič, organizirana in disciplinirana skupina doseže vse. Njen uspeh je tem večji, čim boljša je organizacija in čim trdnejša je disciplina.

Celi svet občuduje moč nemške armade. Tudi njeni nasprotniki! In kaj jo tako izvanredno odlikuje v primeri z armadami drugih narodov?

Vojaki, ki se vračajo iz bojišča, pravijo: disciplina (red) je vzorna.

Vojska prepriča slehernega, da se mora posameznik ali cela skupina — če treba — tudi žrtvovati skupnemu cilju cele armade. Vsak osebni ozir, ozir na lastno zdravje in tudi na lastno življenje mora popolnoma izginiti in se žrtvovati namenu cele skupine.

V mirnem času smo vedno slišali osebne ozire: „Ja z moram predvsem gledati na se; Bog je najprej sebi brado ustvaril“ i. t. d. To je bila glavna ovira socijalne organizacije.

Vojska bo v tem oziru posameznika in družbo preustrojila. Po vojski prerojeni človek bo bolj prešel od sebičnosti (egoizma) k združenju ali altruizmu, od osebnega „jaz“ v družbo, v socijalno organizacijo.

Vojska vzgaja našo družbo za novo kulturno dobo: popolno socializacijo človeške družbe. Korenine so pognale v zadnjih desetletjih, po vojski pa bode vzrastlo mogočno drevo.

Doslej že smo imeli na kmetih socijalne organizacije in tudi med delavci. Tu in tam so dosegle lepe uspehe, večinoma pa so se morale boriti z največjo oviro: z osebnimi oziri, oziri na „jaz“ pri članstvu in vodstvu.

Ko se vrnejo naši v ognju prerojeni vojaki domov, ko se znovič poprimejo socijalne samopomoči, bodo očistili tudi vso družbo od zastarelega gesla: on je rekel, in amen!

V novi družbi bo vsak samostojno mislil, samostojno sodil, pa tudi samostojno odločeval v zboru enakih tovarišev.

Na kmetih bo vzcvetel združni dah z novo močjo, vzrastle bodo krepke produktivne denarje in prodajalne zadruge. Bolj kot kedaj poprej bo hotel naš kmet spraviti svoj pridelek konsumentu (kupcu) s a m v roke in s a m shraniti dobiček svojih rok, ker ga je ravno vojska prepričala, kako špekulacije dvigajo cene.

Isto se je prepričal tudi konsument, delavec, obrtnik in uradnik. Tudi ti-le se bodejo združili in njihova društva bodo delala roko v roki z društvi kmetov.

Kakor delajo ljudske mase roko v roko v boju, tako bodo tudi delale, ko izidejo preizkušene iz boja, roko v roko v novi socializirani družbi, kjer bo vzrastla moč malega človeka nasproti zgodovinski in in gmotni moči.

Oklic kmetovalcem!

Ne pustite trohice zemljišča neporabljenega! — Sadite rani krompir in rano zelenjad!

Poljedelski minister obrnil se je do kmetovalcev z oklicem, ki se glasi:

Z velikim trudom ste s pomočjo neumornega dela starčkov, žensk in otrok lansko žetev pod streho spravili in mnogo težko ste morali prestati, predno ste mesensko setev opravili. Sloga in spravljenost prinesla je onim posestvom pomoč, ki so bile brez gospodarjevega vodstva. Vojska je vzela najmočnejše moči. Po preteku zime čaka kmetovalce spomladi zopet navadno delo setve, naloga, koje rešitev letos marsikomu dela preglavice in skrb.

Od letošnjega pomladanskega dela je več odvisno ko v letih mira. Moč armade in zaupljivost prebivalstva ste odvisni od žetve kmetovalcev. Mnogi stotisoči, ki so druga leta doma sadili in sjali, poklicani so pod orožje. Dvojna in še večkratna teža je vašim ramam naložena, ki ste ostali doma.

Pred vsem je potrebno, da se vsak košček zemlje izrablji; še tako majhen naj ne ostane neizrabljen. Praba — katero so izkušeni kmetovalci že davno opustili — mora letos docela izginiti. Vsak košček njivice, vsak vrt, vsaka fratica v gozdu mora se izrabiti ali se naj da v najem ali proti deležu pri žetvi, ako je posestnik ne zamore sam obdelovati. Sade ali seje se naj take rastline, ki služijo nam neposredno v živež. Jara pšenica in jara rž, ki ne obljubite povsodi popolno žetev, zahtevate zemljo, ki je za nji posebno ugodna, primerno podnebje (klima) ter rano setev. Ako ti-le predpogoji niso dani, naj se seje v prvi vrsti ječmen in oves, ki se ja sedaj tudi rabita za pečenje kruha. Posebne pozornosti sta vredna fižol in grah, ki ne zahtevata posebno dobre zemlje.

Njive, na katerih se zaradi sposobnosti zemlje in podnebja zamore pridelovati zelenjad (Gemüse), naj se kolikor mogoče zasade ali posejajo z ranim krompirjem in s zelenjadjo da se še pred pravo žetvijo nekaj pridelala. Posebno na njivi, ki je namenjena za pridelavo tudi naših naj bi na te sadeže svojo posebno pozornost obračali.

Jako važno je pravo obdelovanje domačih vrtov; z gnojnih gred se lahko že rano dobivljajo sadike, ki se presade na razsežnejše prostore. Zelenjad uspeva pri količkajšni skrbi (namakanje) prav naglo in služi nam prej v živež, kot ga dajo druge rastline.

Nadalje zadeva ministrov oklic saditev sladkorne repe. Ker se s to v naših krajih skoraj nikdo ne peča, preidemo ministrove tozadevne nasvete.

Minister potem dalje svetuje: Bodite varčni s semenom. Sejte enakomerno, ne pregosto, ne prerediti! Kdor ima ali si zamore izposoditi sejalni stroj, (Drillmaschine), naj seje le s tem. Dokler traja setev, ta stroj ne sme niti eden dan počivati temuč rabiti, kjer se le da. Zapomnite si kmetovalčevo pravilo, ki veli: Dobro gnojiti, vestno preorati in prevlačiti in redko sjati!

Njive, na katerih se pridelujejo krmila za živino, naj se v to svrhu le toliko rabijo, kolikor je neobhodno potrebno. Posebno take, ki vržejo le slab pridelek, imajo se preorati in primerno pripraviti za setev takih razslin, ki služijo ljudem v živež!

Prideluje jo naj se tudi — kjer je mogoče — take rastline, iz kojih dobivljamo olje, n. pr. rips. Olje se lahko porabi v kuhinji v zabelo jedi, rastline kot take dajejo živini, prga pa svinjam tečno pičo. Ker se je nam dovoz olja iz inozemstva zabranil, bode nam doma pridelano povoljno prijalo.

Pridelujte, kjer okolščine pripuščajo, tudi konoplje in lan, da bode tozadevna industrija lahko iz domačih krajev potrebne vlaknine Faserstoffe dobivljala. Mnogo je krajev, kjer je pridelovanje teh rastlin še v dobrem spominu in toraj isto prav lahko spet oživi. Marsikateremu pretečemu pomanjkanje v tem oziru bode na ta način lahko opomoci.

Kmetovalci avstrijski! Vpoštevajte nasvete deželnih korporacij in zadrug, ki imajo nalogo vam z nasveti in tudi dejanski

pomagati! Bodite radovoljno poslušni tozadevnim komisijam, ki so z najvišjim pooblastilom poklicane, da čuvajo nad povoljnimi obdelovanjem zemljišč! Izpolnjujte zvesto dolžnosti vašega stanu, ki se imenuje hranitelj države, in Bog oče bode Vašo setev blagoslovil!

Poizvedovalno mesto za nasad zelenjave in krompirja. Od namestništva ustanovljeno poizvedovalno mesto za nasad zelenjave in krompirja, koje vodstvo se je poverilo strokovnemu učitelju gospodu Otonu Brüdners je že pričelo s svojim delovanjem v Gradcu Burgg. 2 in s podajajo tam o tozadevnih vprašanjih med uradnimi urami od 8. do 12. ure dopoldne vsakomur brezplačna pojasnila. C. kr. stajersko namestništvo. Gradec, dne 9. marca 1915.

Gospodarske stvari.

Priteg beguncev za poljedelska dela.

10/551/1/1915. 22. februarja 1915. C. kr. ministerstvo za notranje stvari se je vsled odloka z dne 16. februarja 1915, št. 7554, pri seji, ki je bila tamkaj dne 15. februarja 1915, dogovorilo s zastopniki posameznih deželnih davskih izkazovalnic o vprašanju, ali se naj pritegnejo begunci k poljedelskim delom, zjedini-lo glede sledečih načel:

1. Za nabiranje v posameznih barakah za naseljevanje beguncev se pripuščajo načeloma samo legitimirani zastopniki posameznih deželnih delavskih izkazovalnic in c. kr. poljedelske družbe na Dunaju. Osebe, ki jih pošiljajo na dotična mesta za nabiranje, morajo imeti posebne izkaznice s fotografijo, katere mora poveriti pol. oblast. Vsa pri nabiranju beguncev kot poljedelskih delavcev vdeležena mesta in posamezne osebe, bi se morale torej posluževati posredovanja deželne delavske izkazovalnice kraja dela ali c. kr. poljedelske zadruge na Dunaju, kolikor ne pride za to v poštev oskrbovanje po t. 7.

2. Nabiranje v naselbinskih kolibah se sme vršiti samo na podlagi učinkovitih pogodb pri navzočnosti uradnika uprave kolib, ki pozna jezik, kateri mora beguncem natančno razložiti tekst obrazca pogodbe, pogojev plače in dela. Vsako pogodbo mora imeti uradnik in delavec pismeno oziroma z ročnim znamenjem in mora biti na nji pristavek prisotvnjčega uradnika kolibe, da se je pogodba sklenila v njegovi navzočnosti po natančni razložitvi vsebine.

3. Sklenjenje pogodbe se mora zaznamovati za vsakega posameznega delavca v kolibnem katastrovem listu, ki je izdan za njega. Begunec, ki se je enkrat zavezal s sklenjeno pogodbo, ne sme podpisati nobene nadaljne pogodbe več, mora ostati v naselbinski kolibi do v pogodbi določenega dneva nastopa službe in tamkaj pričakovati napotjenja. Uprava barake ima na to posebno paziti, da se izogne vsake možnosti dvakratnega posredovanja, ki bi bilo skrajno škodljivo v interesu poljedelskih producentov.

4. V zdravstvenom oziru se morajo izpolnjevati sledeči pogoji:

a) Begunci morajo biti iz neokuženih kolib in se morajo pod zdravniškim nadzorstvom v kopeli popolnoma očistiti; njihove stvari se morajo razkužiti. Begunci se morajo potem v posebni kolibi ali v posebnem poslopu osamotiti za dobo gnezditve (inkubacije) kužne bolezni, ki pride v poštev in zdravniško nadzorovati. Zdravniško nadzorovanje se ne sme omejiti samo na vprašanje o zdravstvenem stanju; pri nadzorovanih mora tudi zanesljivo osobe vsak dan temperaturo meriti. Nadalje se mora pri koleri, griži (desenteriji), trebušnem legarju (ali paratifau) poizvedeti bakteriološki izvid odpadkov, pri davici izločila sluznic, v nosu in v grlu kakor tudi tonzilov in pri povratnem legarju izvid krvi nadzorovancev. Po preteku opazovalne dobe, oziroma neposredno, predno zapustijo begunci tabor, se morajo na novo očistiti (mrčes pokončati) in njihovi efekti na novo vspešno razkužiti.

Ako se pritegnejo begunci iz tabora, v katerem se do takrat ni pojavil nobeden slučaj pegastega legarja in v katerem bivališče ni trajalo celih treh tednov, je osamotilo določiti načeloma na tri tedne. Po dotičnem čiščenju in razokuženju ne smejo več stopiti v kolibo, v